

Novemba 2023

Mashirika ya utetezi wa kupunguza adhari za tumbaku

Je, utetezi wa watumiaji katika kupunguza adhari za tumbaku ni nini?

Upunguzaji wa adhari za tumbaku ni afua inayoweza kuokoa maisha kwa mamilioni ya watu kote **ulimwenguni**.ⁱ Kwa wale wanaotumia bidhaa za hatari zaidi za tumbaku, kama vile sigara na baadhi ya tumbaku za mdomo, inawapa fursa ya kubadili aina mbalimbali za bidhaa salama za nikotini ambazo huhatirisha afya zao. Hizi ni pamoja na zigara za kieletroniki za nikotini, **snus**,ⁱⁱ **mifuko ya nikotini**ⁱⁱⁱ na bidhaa za tumbaku zinazopashwa joto. Ingawa baadhi ya serikali zinawahimiza watu wanaovuta sigara kubadili na kutumia bidhaa salama za nikotini, katika nchi nyingi, ufkiaji unapunguzwa au hata kupigwa marufuku kabisa.

Hivi sasa kuna **takriban watu milioni 82 ambao hutumia sigara za kieletroniki duniani kote**,^{iv} na jumla ya watumiaji karibu milioni 112 wa chaguzi zote za kupunguza adhari. Hata hivyo, ni sehemu ndogo tu ya kundi hili kubwa la watumiaji wanaotetea kikamilifu kupunguza adhari za tumbaku. Watu wengi ambao wamebadili hadi kwa bidhaa za nikotini salama hawajui kwamba siku zijazo za bidhaa walizotumia kuacha sigara hazihakikishiwa. Hii ni kwa sababu wataalam wa afya wa kitaifa na kimataifa, wanasayansi na watunga sera wanasalia wamegawanyika kuhusu kama wanatoa manufaa halisi kwa afya ya umma kwa kuunga mkono kukoma kwa uvutaji sigara.

Watetezi wa watumiaji katika kupunguza adhari za tumbaku wanataka kuhakikisha kuwa bidhaa salama za nikotini zinapatikana kama mbadala kwa watu wote wanaovuta sigara, popote wanapoishi duniani. Mbinu na shughuli zao zinategemea hali katika nchi na eneo lao, lakini wote wanafanya kazi ya kuongeza kuelewa kwa kupunguza adhari za tumbaku. Iwapo mapendekezo ya udhibiti yanatishia kuzuia ufkiaji wa bidhaa, mara nyingi ni watetezi wa watumiaji ambao huingilia kati ili kutoa upinzani kwa sauti, na kufanya kampeni ya udhibiti unaofaa.

Utetezi wa wateja ni tofauti, kuanzia watu binafsi wanaotumia mitandao ya kijamii au blogu, hadi mashirika na vikundi rasmi zaidi. Hadi sasa, kidogo imeandikwa kuhusu mashirika haya. **Utafiti uliofanywa na Hali ya Ulimwenguni ya Kupunguza Adhari za Tumbaku unaonyesha kuwa mengi ya vikundi hivi vimejipanga kiholela**,^v vinaendeshwa na watu wa kujitolea, wakiwa na uundaji mdogo rasmi, na hawana uzoefu wa awali wa utetezi.

Kwa nini sauti ya watumiaji ni muhimu?

Watumiaji wa bidhaa salama za nikotini **wana haki ya afya na haki ya kupunguza adhari za tumbaku**.^{vi} Hii ina maana kwamba wana haki ya kuchagua kutumia bidhaa zinazoboresha afya zao ikiwa hawawezi au hawataki kuacha kutumia nikotini. Watu wanaotumia bidhaa salama za nikotini na watu wanaovuta sigara huathiriwa kwa kiasi kikubwa na majibu ya sera kwa tumbaku na nikotini, inayofafanuliwa kwa upana kama ‘udhibiti wa tumbaku’. Pia ni wale ambao wangefaidika zaidi kwa kupunguza adhari za tumbaku.

Watu wanaotumia bidhaa salama za nikotini wana maarifa muhimu kuhusu jinsi tatizo la uvutaji sigara linavyoweza kutatuliwa, kutokana na uzoefu wao wenyewe. Wanajua watumiaji wanahitaji nini, wanajua

jinsi bidhaa zinavyofanya kazi, na wanajua jinsi watumiaji wanavyotumia bidhaa. Ujuzi na utaalamu huu ni wa thamani sana kwa wanasayansi, wasimamizi, wanasiasa na watu wanaovuta sigara. Maoni na mahitaji ya watu wanaotumia bidhaa salama za nikotini yanapaswa kuwa msingi wa mijadala katika ngazi ya kitaifa au kimataifa kuhusu upatikanaji na udhibiti wa siku zijazo wa bidhaa. Hili linaweza kujumlishwa na kifungu cha maneno ,hakuna chochote kutuhusu bila sisi', maneno yaliyokopwa kutoka kwa harakati za awali za kupunguza adhari.

Kwa nini uharakati wa watumiaji wa bidhaa salama za nikotini ulianza?

Consumer Advocates for Smoke-Free Alternatives Association (CASAA), iliyoanzishwa mwaka wa 2009 nchini Marekani, ilikuwa mojawapo ya mashirika ya kwanza kuanzishwa. Katika miaka michache iliyoofuata, idadi ya vikundi vingine vya watumiaji na vyama viliana kuibuka, haswa katika Uropa na Australasia.

Mojawapo ya matukio makuu ya kwanza ya watumiaji kutetea upatikanaji wa bidhaa salama za nikotini ilifanyika nchini Uingereza mwaka wa 2010, wakati Wakala wa Udhibiti wa Bidhaa za Dawa na Afya ya Uingereza (MHRA) ilipofungua mashauriano kuhusu kuleta sigara za kielektroniki ndani ya utaratibu wa utoaji leseni ya dawa.^{vii}

Ingawa haviko chini ya sheria zinazolengwa, sigara za kielektroniki zinazouzwa nchini Uingereza tayari vilidhibitiwa chini ya sheria za usalama wa bidhaa. Vyombo vingi vya maji vilikuwa na wasiwasi kwamba kutokana na hatua ya kupata leseni kama dawa, serikali ya Uingereza ilikuwa karibu kufanya iwe vigumu kwao kupata bidhaa wanazopendelea, jambo ambalo waliona kuwa muhimu katika kuwasaidia kubaki bila kuvuta sigara.

Zaidi ya majibu elfu moja yaliwasilishwa kwa mashauriano ya wazi ya MHRA.^{viii} Wengi wao walitoka kwa watu binafsi, ambao wengi wao walishiriki uzoefu wao wa kibinafsi wa kuacha kuvuta sigara kwa kutumia bidhaa za kielektroniki. Wengi walielezea hofu yao kwamba kutoa leseni kwa bidhaa za kielektroniki kama dawa kungeziondoa sokoni, huku zikiacha sigara zinazoweza kuwaka zinapatikana kihalali. Wengine walionyesha hofu yao kwamba kurudi kwa uvutaji sigara kungeepukika. Juhudi hizo zilifanikiwa na Machi 2011, MHRA ilitangaza nia yake ya kutochukua hatua zozote kuhusu hali ya bidhaa za kielektroniki, huku ikijitolea kufanya utafiti na tathmini zaidi.

Huko Ulaya, wanaharakati wa watumiaji walichochewa zaidi kuchukua hatua mwaka wa 2013 wakati mapendekezo ya kudhibiti vifaa vya kupezea nikotini kama dawa yalipojitokeza tena, wakati huu katika rasimu ya Maagizo ya Bidhaa za Tumbaku ya EU (EU TPD). Kulikuwa pia na majadiliano katika Umoja wa Ulaya kuhusu kuweka kikomo maudhui ya nikotini ya sigara za kielektroniki kwa viwango vya chini sana hivi kwamba yasingwezekana kuwardhisha wavutaji wanaotaka kubadili. Hatua hii ingeondoa vyema vape za nikotini kama njia mbadala ya sigara zinazoweza kuwaka.

Kampeni ya mashina iliundwa kote Ulaya kwa kujibu mapendekezo ya EU TPD. Wakiwa na wasiwasi kwamba 'tiba yao ya miujiza' ya kuvuta sigara ingeondolewa, baadhi ya watu ambao walifanikiwa kuacha kuvuta sigara kwa kubadili bidhaa za kielektroniki walilazimika kuwa wanaharakati wa mara ya kwanza kuunga mkono kupunguza madhara ya tumbaku. Kampeni hiyo haikuratibiwa na mtu mmoja au shirika lolote, lakini lengo la pamoja lilikuwa kuwahamasisha watu kuwaandikia wawakilishi wao waliochaguliwa katika Bunge la Ulaya na mabunge ya kitaifa, kushiriki uzoefu wao, na kutoa maoni yao.

Kotekote Ulaya maelfu ya watumiaji wa sigara za kielektroniki walituma barua pepe kwa Wabunge wao, wakiwaambia jinsi walivyoacha kuvuta sigara kwa kubadili kwa bidhaa za kielektroniki, na kudai kwamba sigara za kielektroniki zibaki kuwa bidhaa ya watumiaji. Hii ilipangwa zaidi kuititia mabaraza ya watumiaji

bidhaa za kielektroniki za nikotini mtandaoni, kwa kuwa hakukuwa na vikundi vya watumiaji wa Uropa wakati huo na watu wachache waliokuwa wakiongoza kampeni. Juhudi kadhaa, ikiwa ni pamoja na maombi na maandamano, zilianzishwa pia, na baada ya kampeni iliyofaulu, bidhaa za kielektroniki ziliendelea kupatikana kama bidhaa za watumiaji chini ya TPD ya EU.

Nini kilitokea baadaye?

Ilionekana wazi kuwa jumuiya za watumiaji sigara za keilektroniki zingehamasishwa kutetea haki yao ya kuendelea kupata bidhaa ambazo walihisi kuwa zinawanufaisha. Lakini uzoefu na EU ulionyesha watetezi wa watumiaji kwamba walihitaji kujipanga zaidi. Wateja walianza kukusanyika ili kuunda vikundi vya kitaifa vya watumiaji. Kuwepo kwa vikundi hivi kulimaanisha kwamba watumiaji wanaweza kuanzisha njia za kuwasiliana na vyombo vya habari, wanasiasa, wanasayansi na wadhibiti, ingawa haikuwa rahisi kila wakati. Baada ya kuanza kama vuguvugu la kweli la msingi, watumiaji wengi ambao walikuwa wakitetea upunguzaji wa adhari za tumbaku hawakuwa na uzoefu wa kuandaa, wala wengi wao hawakutaka kuchukua jukumu. Lakini, kama ilivyotokea katika hali ya utumiaji wa sigara za kielektroniki katika EU, uhamasishaji wa watumiaji ulikua kote ulimwenguni kwa kukabiliana na vitisho vya udhibiti katika maeneo mengine.

Je! tunajua nini kuhusu mashirika ya utetezi wa watumiaji yanayofanya kazi leo?

Mnamo 2022, **utafiti wa Hali ya Ulimwenguni ya Kupunguza Adhari za Tumbaku**, iliyochapishwa katika Changamoto za Afya ya Umma, ulibaini mashirika 54 ya watetezi wa watumiaji yanayofanya kazi kote ulimwenguni. Utafiti ulilenga hasa makundi ya ngazi ya chini ya kitaifa na kikanda ambayo yalianzishwa na kupangwa na watumiaji wa SNP, na majibu ya dodoso yalipatikana kutoka kwa 52 kati yao.

Mengi ya makundi haya yalishirkiana na mashirika manne mwamvuli ya kikanda yanayoshughulikia Amerika Kusini (**ARDT Iberoamerica**), Afrika (**CASA**), Ulaya (**ETHRA**), na Asia-Pasifikasi (**CAPHRA**).

Wengi walianza kwa njia isiyo rasmi, mara nydingi mtandaoni, kama watu ambao walikuwa wameacha kuvuta sigara hadi kwa sigara za kielektroniki au bidhaa zingine salama za nikotini zilizounganishwa, kabla ya kujiendeze na kuwa vikundi vya msingi. Hakuna kikundi kati ya vikundi vilivyochunguzwa na GSTHR kilichoanzishwa na wataalamu. Wengi wa watu waliohusika hawakudhamiria kuwa watetezi au kuanzisha mashirika lakini walichukua hatua kujibu mapendekezo ya mabadiliko ya udhibiti au sheria katika nchi zao.

Malengo ya makundi mengi ni kuongeza ufahamu mionganii mwa watu wanaovuta sigara, umma, serikali na vyombo vya habari kuhusu njia mbadala salama za kutumia nikotini, pamoja na kutetea mazingira ya kisheria na udhibiti ambapo bidhaa hizo zinapatikana. Shughuli muhimu ya takriban mashirika yote ni kutoa habari kwa wafuasi wao na umma kwa ujumla, haswa wale ambao bado wanavuta sigara.

Je, vikundi vinapangwa na kufadhiliwa viyi?

Kati ya mashirika 52 ya watetezi yaliyojibu utafiti huo, 13 yalikuwa yanafanya kazi Amerika ya Kusini, nane barani Afrika, 24 barani Ulaya, matano katika eneo la Asia-Pasifikasi na mawili Amerika Kaskazini lakini hayakuwapo Ulaya Mashariki na Asia ya Kati. au Mashariki ya Kati. Vikundi hivyo vilifanya kazi katika lugha 27 na 36 vilianza kutoka 2016 na kuendelea.

Idadi kubwa (mashirika 42) yalifanya kazi na watu wa kujitolea, na saba tu walikuwa na wafanyikazi walio na kandarasi au wanaolipwa. Idadi ya juu ya wafanyikazi ilikuwa watatu (kwa vikundi viwili). Mashirika mengine mawili yalikuwa na wafanyakazi wawili kila moja, na matatu yalikuwa na mtu mmoja tu kila moja. Kwa kuchukua sampuli ya uchunguzi kwa ujumla wake, hii ni sawa na watu 13 pekee katika nafasi za kulipwa kati ya mashirika yote yaliyochunguzwa.

Ukosefu wa rasilimali za uendeshaji unaonekana katika kiwango cha chini cha fedha. Jumla ya vikundi 31 havijapata usaidizi wowote wa kifedha. Kwa mashirika 21 yaliyo na ufadhili fulani, hii ilianzia dola 250 hadi 173,500 kwa mwaka mzima uliopita.

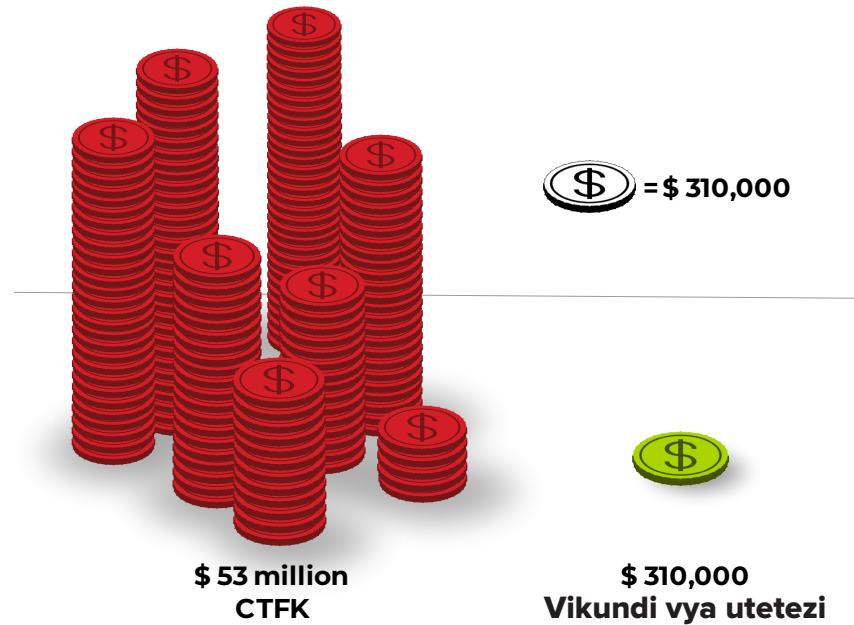
Kwa jumla, kwa muda wa miezi 12 iliyopita, jumla ya ufadhili wa vikundi vyote vilivyofanyiwa utafiti ulikuwa Dola za Marekani 309,810 pekee. Ufadhili ulipatikana kutoka kwa michango (kwa kumi kati yao) na ada za uanachama (kwa tisa kati yao). Vikundi vitatu vilipokea michango kutoka kwa kampuni za mvuke. Hakuna kati ya vikundi 52 vilivyokuwa na ufadhili kutoka kwa tumbaku au kampuni za dawa.

Mashirika ya watetezi wa upunguzaji wa adhari za tumbaku yanakumbana na vikwazo gani?

Moja ya masuala makuu yaliyopotiwa na mashirika yote yaliyofanyiwa utafiti ni ukosefu wa fedha na rasilimali. Wengi wao pia walitaja ukosefu wa watu wa kujitolea na ushirikishwaji wa jamii, ukosefu wa ushiriki hai na wa kuhamasishwa kutoka kwa watumiaji salama wa bidhaa ya nikotini na uanachama wa watumiaji, na shida katika kufikia watu wanaovutiwa. Wengi pia waliripoti mitazamo hasi kutoka kwa vyombo vingi vya habari, wataalamu wa afya, madaktari na watu binafsi kutoka mashirika ya kudhibiti tumbaku.

Changamoto ambayo makundi ya watetezi yanakabiliana nayo inaonyeshwa na kiasi cha usaidizi na rasilimali wanazopokea ikilinganishwa na ufadhili unaopatikana kwa mashirika hayo ambayo yanafanya kampeni dhidi ya kupunguza madhara ya tumbaku. Tofauti hii inaweza kuonyeshwa na Campaign For Tobacco-Free Kids, ambayo ilipokea dola za Marekani milioni 160 kutoka kwa Bloomberg Philanthropies mwaka wa 2019 ili kufanya kampeni dhidi ya ladha katika sigara za kielektroniki za nikotini duniani kote kwa miaka mitatu.^{ix} Vikundi kama hivi vinatilia shaka usalama na ufanisi wa bidhaa salama za nikotini katika kukomesha uvutaji sigara, licha ya uthibitisho mkubwa wa kinyume chake. Ufadhili wao muhimu na wasifu wa juu huhakikisha maoni yao yanawakilishwa sana katika vyombo vya habari vya kitaifa na kimataifa.

Ulinganisho wa ufadhilli wa mwaka mmoja wa Bloomberg kwa CTFK ili kupambana na sigara za kielektroniki za nikotini zenyeladha dhidi ya jumla ya pesa za kila mwaka zinazopokelewa na vikundi vyote vya utetezi wa watumiaji

Bloomberg Philanthropies pia ilizindua shirika la uangalizi la sekta ya kimataifa la dola za Marekani milioni 20 liitwalo STOP (Kukomesha Mashirika na Bidhaa za Tumbaku) mwaka wa 2018. Katika miaka mitatu ya kwanza ya mpango huu, Chuo Kikuu cha Bath nchini Uingereza kilipokea dola za Marekani milioni 15 kutoka kwa Bloomberg Philanthropies,^x pamoja na hisa, ya ziada ya dola milioni 420 zilizotolewa kwa STOP mnamo Februari 2023 ili kufadhili kazi ya shirika hilo hadi Desemba 2024.^{xi}

Kwa kuongeza, unyanyapaa wa watu wanaovuta sigara, na kwa hiyo, kwa kuongeza, unyanyapaa wa watumiaji wa bidhaa salama za nikotini, inamaanisha kuna njia chache za ufadhilli zinazopatikana. Watu wengi wa kawaida wanasitasita kutoa pesa kwa sababu hii. Vikundi vya watumiaji kwa hivyo vina mipaka katika kile wanachowea kufanya, na inaweza kuwa vigumu kwa watu binafsi kusalia na nguvu na kujishughulisha wakati wa kufanya kampeni.

Watetezi wa wateja wa kupunguza madhara ya tumbaku hawajawahi kupokelewa kwa mikutano ya **Mkutano wa Wanachama (COP)** ya **Mkataba wa Mfumo wa Kudhibiti Tumbaku (FCTC)**.^{xii} Matukio haya ya kila baada ya miaka miwili ndipo wajumbe wa serikali kutoka duniani kote hukutana ili kujadili sera ya tumbaku na nikotini, kabla ya kufanya maamuzi ambayo yanaathiri utekelezaji wa ndani wa FCTC na hatua nyingine za kimataifa za kudhibiti tumbaku. Hakuna vikundi vya watumiaji vilivyokubaliwa kutazama kesi, achilia mbali kualikwa kuzungumza kwenye COP. Hii ni licha ya watumiaji kuwa watu walioathirika zaidi na maamuzi yanayotokana na mikutano hii. Pia ni tofauti sana na mikutano ya COP iliyofanyika kujadili mabadiliko ya hali ya hewa, ambapo wigo mpana wa mashirika ya kiraia hualikwa kutazama au kuchukua jukumu kubwa katika majadiliano.

Vikundi vya watumiaji mara nyingi hushutumiwa kwa uwongo kwa kufanya kazi kwa niaba ya au kuwa ya tasnia ya tumbaku. Uhusiano huu kimsingi unatokana na ukweli kwamba tasnia ya tumbaku sasa inatengeneza baadhi ya bidhaa salama za nikotini ambazo watumiaji hutumia kuzuia uvutaji sigara. Mashtaka haya yanaweza hata kutoka kwa wataalamu wanaofanya kazi katika afya ya umma. Ikumbukwe kwamba sigara za kielektroniki hazikutengenezwa na tasnia ya jadi ya tumbaku, na tasnia ya tumbaku

ilianza tu uwekezaji mkubwa katika bidhaa za kielektroniki baada ya 2012. Kufikia 2023, wana sehemu ndogo tu ya soko la kimataifa.

Mashirika ya utetezi ya kupunguza adhari za tumbaku yamepata nini?

Licha ya rasilimali duni ya shirika na msingi wa ufadhili, vikundi vyote vilivyoshiriki katika utafiti wa Hali ya Kimataifa ya Kupunguza Adhara za Tumbaku viliweza kuonyesha hatua muhimu na mafanikio. Kwa mfano, kushirkisha vyombo vya habari, kupata utangazaji wa magazeti na utangazaji wa vyombo vya habari, kutoa mawasilisho kwa mashauriano na serikali na mashirika ya udhibiti na ushauri, kushirkishi katika mikutano ya hadhara, kuandaa mitandao na mikutano ya ana kwa ana, kuwasiliana na wabunge, kusaidia vikundi vipyta kuzindua; kuendesha kampani za mitandao ya kijamii, kuandaa maandamano, kutafuta changamoto za kisheria, kuendeleza mawasiliano na wizara za serikali, na kuchangia katika ukuzaji wa viwango vya kitaifa vya sigara ya kielektroniki.

Katika miaka ya hivi karibuni, watetezi wa SNP wamepata matokeo makubwa kwa watumiaji. Huko India na Mexico, watetezi walipinga marufuku iliyopangwa ya serikali ya sigara za kielektroniki kuitia hatua za korti. Hivi majuzi, huko New Zealand na Ufilipino, watumiaji wamechukua jukumu muhimu katika kuhakikisha ufikiaji uliodhibitiwa wa sigara za kielektroniki kuitia mchakato wa mashauriano. Uchunguzi kifani wa kitaifa ufuatao unatoa muhtasari wa shughuli za vikundi hivi vya watumiaji.

India

Mnamo 2014, Mkutano wa Wanachama wa Mkataba wa Mfumo wa WHO juu ya Udhibiti wa Tumbaku uliibua wasiwasi juu ya bidhaa salama za nikotini na kwa kujibu, serikali ya India iliamua kuzipiga marufuku. **The Association of Vapers in India (AVI)**, shirika lisilo la faida, lilisajiliwa rasmi na watumiaji mnamo 2016. Kwa usaidizi wa mawakili wa pro bono, AVI ilihamisha mahakama nchini kote kупинга marufuku ya sigara za kielektroniki iliyowekwa na serikali, na mahakama kuu. kuzuia maamuzi muhimu ya serikali kuu. Uamuzi wa mahakama ulichelewesha kupiga marufuku kwa miaka mingi lakini hatimaye, serikali ilikwepa michakato ya kawaida ya kisheria na kutoa amri ya utendaji ya kupiga marufuku uuzaji, utengenezaji na uagizaji wa sigara za kielektroniki mwishoni mwa 2019. Hatua hii yenye utata iliharakishwa kuitia Bunge na serikali ya wengi miezi michache baadaye.

Kufuatia marufuku ya 2019, vikundi vya watumiaji wa bidhaa za tumbaku zilizopunguzwa kupunguza adhari viliendelea kutoa matangazo muhimu ya vyombo vya habari nchini na mnamo Mei 2023, serikali ya India ilitoa kizuizi cha vyombo vya habari kuhusu uchapishaji wa nyenzo zinazochukuliwa kuwa kuhamasisha matumizi ya sigara za kielektroniki. Hatua hii inaonekana na AVI na vikundi vingine kama utambuzi wa mafanikio ya juhudhi za watumiaji kuhakikisha wavutaji sigara milioni 120 nchini wanapata njia mbadala salama.

Mexico

Ilianishwa mwaka wa 2017, **Pro-Vapeo Mexico** ni shirika lisilo la faida linaloundwa na watumiaji wanaopenda kukuza ufahamu kuhusu manufaa ya kiafya ya kubadili kutoka kwa uvutaji sigara hadi kutumia bidhaa salama za nikotini. Inalenga kusaidia mamlaka za afya, wanasiaya, umma kwa ujumla na vyombo vya habari kuelewa vyema haja ya mijadala ya wazi na jumuishi kuhusu utekelezaji wa sera za kusaidia kupunguza adhari za tumbaku.

Katika kipindi cha miaka sita iliyopita, kikundi kimehojiwa na vyombo mbalimbali vya habari vya magazeti na utangazaji, huku kikianzisha uhusiano thabiti na watumiaji wenywewe. Wanachama wake wameshirikiana na wabunge wa nchi hiyo, wakishiriki katika vikao vilivyoandalialiwa na Seneti ya Bunge la Shirikisho la Mexico. Pia waliwasilisha ushahidi wa hali halisi katika kesi ambayo iliona Mahakama Kuu

ya Haki ya Meksiko ikitangaza marufuku kamili ya sigara za kielektroniki ilikuwa kinyume na katiba. Kwa hiyo, wakati uuzaaji na uendelezaji wa sigara za kielektroniki sasa ni marufuku nchini, matumizi yao ni halali wakati wa kuandika.

New Zealand

Mashirika ya kutetea watumiaji, ikiwa ni pamoja na **Aotearoa Vapers Community Advocacy**, yalitaka kuanzisha soko lililodhibitiwa la sigara zakielektroniki nchini New Zealand. Vikundi nya watumiaji vilikuwa na wasiwasi juu ya usalama wa bidhaa hizi, lakini walitaka kudumisha ufikiaji wa sigara za kielektroniki kwa watu wanaovuta sigara.

Watetezi walifanya kazi kwa karibu na maafisa wao waliochaguliwa na serikali, pamoja na watoa huduma za afya. Waliwasilisha ushahidi, ikijumuisha utafiti wa hivi punde wa kisayansi na vielelezo nya sera kutoka nchi nyingine, pamoja na uzoefu wa maisha wa watumiaji wenyewe. Mahusiano na wanasiasa yalijengwa kwa misingi ya uaminifu, heshima na uelewano.

Utetezi wao uliofaulu ulisaidia kufahamisha Sheria ya Marekebisho ya Mazingira na Bidhaa Zilizodhibitiwa (Vaping) ya 2020.^{xiii} Sheria hii ililenga kuleta uwiano kati ya kuhakikisha sigara za kielektroniki zinapatikana kwa wavutaji sigara ambao walitaka kubadili njia mbadala isiyo na madhara, huku ikihakikisha kuwa bidhaa hizi haziuzwi au kuuzwa kwa vijana.

Ufilipino

Nchini Ufilipino, kulikuwa na hofu kwamba sigara za kielektroniki zaweza kupigwa marufuku kabisa kutokana na juhudzi za vikundi nya kupambana na utumiaji wa sigara za kielektroniki vinavyofadhiliwa na Bloomberg Philanthropies. Moja ya makundi ambayo yaliongoza juhudzi za kuwepo kwa sigara za kielektroniki sokoni ilikuwa **The Vapers Philippines**. Mtazamo wao ultokana na kazi ya wenzao huko New Zealand. Waliwasilisha ushahidi wa kisayansi na uzoefu wa watumiaji kwa washikadau mbalimbali, na, kwa kutumia mfano wa hivi majuzi wa mfumo mpya wa udhibiti nchini New Zealand, walisaidia kushawishi Sheria ya Udhibiti wa Bidhaa za Nikotini Iliyoharibiwa, iliyoitiwa saini kuwa sheria mnamo 2022. Muswada huo uliweka vizuizi kuhusu mahali ambapo sigara za kielektroniki zinaweza kuuzwa, ingawa pia ulipunguza umri halali wa kununua kutoka miaka 21 hadi 18. Lakini katika sehemu fulani ya dunia ambapo utumiaji wa sigara za kielektroniki ulikuwa umepigwa marufuku katika nchi kadhaa za karibu, muswada huu ulianzisha mvuke. kama mkakati uliodhinishwa na serikali kusaidia watu wanaovuta sigara kupunguza hatari zao za kiafya.

Hitimisho

Lengo kuu la mashirika ya watetezi wa kupunguza adhari za tumbaku ni kuhakikisha kuwa wao wenyewe na wengine wanapata huduma salama za nikotini ambazo zimewasaidia kuacha kuvuta sigara. Ni vikundi dhaifu nya chini ambavyo vimezidiwa na hawana rasilimali lakini wana uwezo mkubwa. Kama waraka huu wa Muhtasari unavyoonyesha, kumekuwa na mifano mingi ya matokeo chanya kutoka kwa ushiriki hai wa watumiaji. Katika maeneo mengine linganifu ya afya ya umma, kuna utambuzi wa umuhimu wa uzoefu ulio hai katika kufanya maamuzi. Watumiaji wa bidhaa salama za nikotini vivyo hivyo wanapaswa kutambuliwa na serikali kote ulimwenguni kama sauti muhimu katika juhudzi za pamoja za kumaliza janga la uvutaji sigara.

Kwa maelezo zaidi kuhusu kazi ya Global State of Tobacco Harm Reduction, au hoja zilizotolewa katika Karatasi hii ya Muhtasari ya GSTHR, tafadhalii wasiliana na info@gsthr.org

Kutuhusu: *Knowledge•Action•Change* (K•A•C) inakuza kupunguza madhara kama mkakati muhimu wa afya ya umma unaozingatia haki za binadamu. Timu ina zaidi ya miaka arobaini ya uzoefu wa kazi ya kupunguza madhara katika matumizi ya dawa za kulevyta, VVU, kuvuta sigara, afya ya ngono na magereza. K•A•C inasimamia *Global State of Tobacco Harm Reduction* (GSTHR) ambayo inaonyesha maendeleo ya kupunguza madhara ya tumbaku na matumizi, upatikanaji na majibu ya udhibiti kwa bidhaa salama za nikotini, pamoja na kuenea kwa uvutaji na vifo vinavyohusiana, katika zaidi ya nchi 200. na mikoa duniani kote. Kwa machapisho yote na data ya moja kwa moja, tembelea <https://gsthr.org>

Ufadhili wetu: Mradi wa GSTHR unatolewa kwa usaidizi wa ruzuku kutoka kwa *Foundation for a Smoke Free World*, shirika lisilo la faida la Marekani 501(c)(3), shirika huru la kimataifa. Mradi na matokeo yake, chini ya masharti ya makubaliano ya ruzuku, ni huru kihariri kutoka kwa Foundation.

- i GSTHR. (2022a). *What is Tobacco Harm Reduction?* (GSTHR Briefing Papers). Global State of Tobacco Harm Reduction. <https://gsthr.org/briefing-papers/what-is-tobacco-harm-reduction/>.
- ii GSTHR. (2022c). *What is snus and how is it used?* (GSTHR Briefing Papers). Global State of Tobacco Harm Reduction. <https://gsthr.org/briefing-papers/what-is-snus/>.
- iii GSTHR. (2023a). *What are nicotine pouches, and how are they made?* (GSTHR Briefing Papers). Global State of Tobacco Harm Reduction. <https://gsthr.org/briefing-papers/what-are-nicotine-pouches/>.
- iv Jerzyński, T., & Stimson, G. V. (2023). Estimation of the global number of vapers: 82 million worldwide in 2021. *Drugs, Habits and Social Policy*, ahead-of-print(ahead-of-print). <https://doi.org/10.1108/DHS-07-2022-0028>.
- v Jerzyński, T., Harding, J., & Stimson, G. V. (2023). Global survey of consumer organizations advocating for safer nicotine products. *Public Health Challenges*, 2(1), e58. <https://doi.org/10.1002/puh2.58>.
- vi GSTHR. (2022b). *The right to health and the right to tobacco harm reduction* (GSTHR Briefing Papers). Global State of Tobacco Harm Reduction. <https://gsthr.org/briefing-papers/the-right-to-health-and-the-right-to-tobacco-harm-reduction/>.
- vii Electronic Cigarettes. Volume 508: Debated on Wednesday 7 April 2010. (2010, April 7). Hansard – UK Parliament. <https://hansard.parliament.uk/commons/2010-04-07/debates/10040762000014/ElectronicCigarettes>.
- viii Medicines and Healthcare Products Regulatory Agency. (2010, February). *Public consultation (MLX 364): The regulation of nicotine containing products (NCPs)*. Archived on 6 Dec. 2014. UK Government Web Archive. <https://webarchive.nationalarchives.gov.uk/ukgwa/20141206013310/http://www.mhra.gov.uk/Publications/Consultations/Medicinesconsultations/MLXs/CON065617>.
- ix Bloomberg Philanthropies Launches New \$160 Million Program to End the Youth E-Cigarette Epidemic. (2019, September 10). *Bloomberg Philanthropies*. <https://www.bloomberg.org/press/bloomberg-philanthropies-launches-new-160-million-program-end-youth-e-cigarette-epidemic/>.
- x Major funding announcement puts Bath TCRG at centre of new \$20 million global industry watchdog. (2018, August 14). <https://www.bath.ac.uk/announcements/major-funding-announcement-puts-bath-tcrg-at-centre-of-new-20-million-global-industry-watchdog/>.
- x Funding boost for the Tobacco Control Research Group. (2023, February 28). <https://www.bath.ac.uk/announcements/funding-boost-for-the-tobacco-control-research-group/>.
- xii GSTHR. (2023b, April). *The Framework Convention on Tobacco Control (FCTC) and the Conference of the Parties (COP): An explainer (updated April 2023)*. Global State of Tobacco Harm Reduction. <https://gsthr.org/briefing-papers/the-framework-convention-on-tobacco-control-fctc-and-the-conference-of-the-parties-cop-an-explainer-updated-april-2023/>.
- xiii New Zealand Ministry of Health – Manatū Hauora. (2020, November 1). *About the Smokefree Environments and Regulated Products (Vaping) Amendment Act*. Ministry of Health NZ. <https://www.health.govt.nz/our-work/regulation-health-and-disability-system/vaping-herbal-smoking-and-smokeless-tobacco-products-regulation/about-smokefree-environments-and-regulated-products-vaping-amendment-act>.